

Тринадесета Международна олимпиада по лингвистика

Благоевград (България), 20–24 юли 2015 г.

Решения на задачите от индивидуалното състезание

Задача №1. науатл:

- 1: *cě*, 2: *öme*, 3: *ěyi*, 4: *nāhui*;
- 5: *mācuīlli*, 10: *mahtlactli*, 15: *caxtōlli*;

• $\alpha \times 20^\beta, 1 \leq \alpha \leq 5, 1 \leq \beta \leq 3$:

α
1: <i>ceM</i>
2: <i>öm</i>
3: <i>yě</i>
4: <i>nāuh</i>
5: <i>mācuīl</i>

20^β
20: <i>pōhualli</i>
400: <i>tzontli</i>
8000: <i>xiquipilli</i>

;

- 7: *chicōme*;

• $\gamma + \delta, \left\{ \begin{array}{l} \gamma \in \{10, 15\}, 1 \leq \delta \leq 4 \\ \gamma = \alpha \times 20^\beta, 1 \leq \delta < 20^\beta \end{array} \right\} : \boxed{\gamma}\text{-oM-}\boxed{\delta}$,

$M = \begin{cases} m & \text{пред } m, p \text{ или гласна;} \\ n & \text{в другите случаи.} \end{cases}$

арамба:

- 1: *ngám̄bi*, 2: *yànp̄aro*, 3: *yenówe*, 4: *asàr*, 5: *tambaroy*, 6: *nimbo*;
- $\alpha \times 6, 2 \leq \alpha \leq 5$: $\boxed{\alpha}$ *tàxwo*;
- $6^2 = 36$: *fete*, $6^3 = 216$: *tarumba*, $6^4 = 1296$: *ndamno*, $6^5 = 7776$: *weremeke*;
- $\alpha \times 6^\beta, 2 \leq \beta$: $\boxed{\alpha} \boxed{6^\beta}$;
- $\alpha \times 6^\beta + \delta, 0 < \delta < 6^\beta$: $\boxed{\alpha \times 6^\beta} \boxed{\delta}$.

<p>(a) $\begin{array}{rcl} 11 \times 10 & = & 110 \quad (1) \\ 20 \times 2 & = & 40 \quad (2) \\ 67 + 14 & = & 81 \quad (3) \\ 5 + 2 & = & 7 \quad (4) \\ 13 \times 3 & = & 39 \quad (5) \\ 5 \times 3 & = & 15 \quad (6) \end{array}$</p>	<p>(7) $1 + 1 = 1 \times 2$</p> <p>(8) $1 + 4 = 5$</p> <p>(9) $12 + 60 = 72$</p> <p>(10) $3 \times 18 = 54$</p> <p>(11) $6 \times 36 = 216$</p> <p>(12) $6 + 12 = 18$</p>
---	---

$$\begin{array}{r} 3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) \\ 1296 \end{array} = 1296 \quad (13)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2) \\ 432 \end{array} = \begin{array}{r} 2 \times 216 \\ 432 \end{array} \quad (14)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 \\ 400 \end{array} = \begin{array}{r} 216 + 5 \times 36 + 4 \\ 400 \end{array} \quad (15)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 8000 \\ 8000 \end{array} = \begin{array}{r} 7776 + 216 + 6 + 2 \\ 8000 \end{array} \quad (16)$$

- (b) • $42 = 2 \times 20 + 2$: *öm-pöhualli-om-öme*;
• $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: *cen-tzontli-on-näuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-nähui*.
- (c) • $43 = 36 + 6 + 1$: *fete nimbo ngámbi*;
• $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: *yànparo tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy*.

Задача №2. Строеж на глаголната форма:

- I. – **me-**: утвърдителна форма, сег. вр., изявително наклонение,
– **КОРЕН**,
– **-pe** ‘наистина’, **-fe** ‘правя се’, **-f** ‘мога’, **-n** — инфинитив.

В тази част на думата:

1. $C + -C > CəC$ ($de + -f + -n > de-f-ə-n$, $me- + bəb + -pe > me-bəb-ə-pe$).
2. Ударението пада на последната сричка, ако тя е затворена, иначе на предпоследната ($defən > defə̃n$, $mešxere > mešxépe$).
3. $CéC(C)e > CáC(C)e$ ($méšxe > mášxe$, $mešxépe > mešxápe$).

- II. **-xe** — мн. ч., **-t** — мин. вр., **-me** — условно наклонение, **-qəm** — отрицателна форма.

Отговори:

- (a) **zeqén** *хапя*
medéf *може да шие*
medáfe *прави се, че шие*
səfən *мога да горя*
meg^wəš'əʔe *говори*
mebáb *лети*
- (b) **çentx^wéfmə** *ако може да се плъзга*
šxáfexəqəm *не се правят, че ядат*
bəbəft *можеше да лети*
šxet *ядеше*
ʔəg^wərəg^wéreme *ако наистина трепери*

- (c) **mádexe**   *шият*
mebəbáfexe   *правят се, че летят*
sópət   *наистина гореше*
šxéfqəm   *не може да яде*
g^wəš'əʔexeme   *ако говорят*
mezáqexe   *хапят*

Задача №3.

- (a) 1. Първата буква остава както е.
2. *h* и *w* се изтриват.
3. Всички съгласни букви се заменят с цифри (букви, чиито най-често срещани произношения са подобни, се групират):

<i>bpv (f)</i>	<i>cgjkqs (xz)</i>	<i>dt</i>	<i>l</i>	<i>mn</i>	<i>r</i>
1	2	3	4	5	6

4. Две или повече еднакви цифри поред се съкращават до една.
5. Всички гласни (*a, e, i, o, u, y*) се изтриват.
6. Оставят се само първите три цифри или се добавят нули в края, за да станат една буква и три цифри в кода.
- (b) *Allaway: A400, Anderson: A536, Ashcombe: A251, Buckingham: B252, Chapman: C155, Colquhoun: C425, Evans: E152, Fairwright: F623, Kingscott: K523, Lewis: L200, Littlejohns: L342, Stanmore: S356, Stubbs: S312, Tocher: T260, Tonks: T520, Whythead: W330.*
- (c) *Ferguson: F622, Fitzgerald: F326, Hamnett: H530, Keefe: K100, Maxwell: M240, Razey: R200, Shaw: S000, Upfield: U143.*

Задача №4. Правила:

- Словоред: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- V = глагол (мин. вр. → бѣд. вр.: *-bi* → *-ba*, $\emptyset$ → *-jba*).
- S = подлог (съществително). Подлогът на преходен глагол получава окончанието *-ni*.
- O = допълнение (съществително).
- P = местоимения (подлог + допълнение) + време:

– подлог:

* 1-во л. *ngV-*,

* 2-ро л. *nyV-*,

* 3-то л. $\left\{ \begin{array}{l} \text{непреходен глагол: } gV- \\ \text{преходен глагол: } \left\{ \begin{array}{l} \text{мъжки род } gVnV- \\ \text{женски род } ngVyV-; \end{array} \right. \end{array} \right.$

- допълнение: 1-во л. $-ngV$, 2-ро л. $-nyV$, 3-то л. $-\emptyset$;
- V са гласни звукове (мин. вр.: $i, \dots, i, a$; бѣд. вр.: $u, \dots, u$).

• Poss = притежаемо: $\left\{ \begin{array}{l} \text{'+' : } -ngu \\ \text{'-' : } -wa \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} \text{притежател} \\ \text{мъжки род: } -ji \\ \text{женски род: } -nya \end{array} \right\}$

- (a) 1. *Alayulujba nguuyunu bungmanyani.* Старицата ще те намери.
 2. *Yagu gininya.* Той те остави.
 3. *Janji darrangguwaji.* Кучето няма пръчка.
 4. *Ngirra nya alanga.* Ти открадна момичето.
 5. *Daguma nyinga.* Ти ме удари.
 6. *Dirragbi ga balamurrungunya.* Тя скочи с кошието.
- (b) 7. Ти ще ме оставиш. *Yagujba nyungu.*
 8. Лекарят спа. *Gulugbi ga ngunbulugi.*
 9. Мъжът ще избяга с парите. *Juwa gu bardba gijilulunguji.*
 10. Той ще открадне кучето. *Ngirrajba gunu janji.*
 11. Момичето те видя. *Ngajbi ngiyinya alangani.*

Задача №5.

(a) $\left(\begin{array}{c} \circ \circ \circ \circ \\ \infty \infty \end{array} \right) \circ \left(\begin{array}{c} \circ \circ \circ \circ \\ \infty \infty \end{array} \right), \quad \left\{ \begin{array}{l} \circ = V (a, e, i, o, u) \\ \infty = VV (aa, ee, ii, oo, uu) \end{array} \right.$

(b) 36.	war	is—maa—ciil	daa-	rood	×	
37.	dir mi-	yaad	wa-	daag-	taan	✓
38.	laba-	daad	ka	duu-	diye	✓
39.	ka jan-	na-daad	daa-	hiye	×	
40.	adi-	ga i-	yo	deris-	kaa	✓
41.	diga-	xaar-	ka	mari-	yoo	✓
42.	ciid i-	yo doo-	lo di-	raac	×	
43.	noo-	ma kee-	neen	darka	×	
44.	ka-	yaa-	yaa mi-	yaan	×	
45.	wu-	kaa	dan-	qaa-	baan	✓